

"ברור לי שלולא המקלט והעמותה הייתי חוזרת לבעלי". אלינור

לכל אורך הטקס היא עמדה במרחק לא גדול ממעגל הגברים החרדים שהצטופפו סביב בנה. הם התפללו בקול גדול והיא רעדה כעלה ברוח, מתפללת הרישית. ואז שנמע בכי התינוק, יללה פצועה. קולות המתפללים גברו. אלינור בת ה־20 טקס נגמר וניחוה לה להתקרב אליו. היא פרשה לפינה מרוחקת והתיישרה להניק. הניקה ובכתה. הברית של נהוראי, בנה הבכור של אלינור (כל השמות בכתבה בדוֹיִים) התקיימה אתמול באולם שמחות צנוע בצפון הארץ. לאורך כל הטקס הקיפו את אלינור הברותיה למקלט לנשים מוכות חרדיות של עמותת "בת מלך", מקפידות למנוע כל מגע בינה לבין חיים, בעלה ואבי התינוק. "הכל מתחיל ומסתיים בתינוק", היא מספרת בערב, בעודה ובכיבה את נהוראי לישון בחדרה שבמקלט. "התינוק נתן לי את הכוח לקום ולברוח מהמקום שבו חייתי. הייתי חייבת להציל אותו. כשבעלי היכה אותי בפעם ראשונה הוא אמר 'אני מכה אותך כי היית לא בסדר'. בפעם השנייה כבר הייתי בהריון והוא נתן לי אני רופים בבטן. לא הבנתי מה התינוק עשה לא בסדר הבנתי שזה לא אני ולא התינוק – זה הוא. זה מה שנתן לי כוח להתקשר למשטרה ועלוב".

לא היה לי לאן ללכת

ניצני האלימות של חיים, 25, החלו לבצבץ כבר בתקופת האירוסין. "הוא היה אגרסיבי ויבני

אליי לא יפה, אבל אמרתי לעצמי שהוא אוהב נור. עם הזמן גברה האלימות והפכה להשפלות ומכות. "הוא היה כולא אותי בבית ולא מאפשר לי לצאת. היה מוחק לי מספרים של חברות ושל האחים שלי מהטלפון. אם רציתי לרבר עם מישהו הייתי חייבת לבקש ממנו אישור, לחייג מהטלפון שלו ולהשמיע את השיחה ברמקול כדי שהוא יוכל לפקח על כל מילה. כשהלכתי ללימודים הוא היה מגיע לראות שאני שם. כשביקרתי את ההורים שלי הוא היה מגיע אחרי רבע שעה לוורא שאני אצלבם. "לא היה לי מושג איך יסתיים היום. פחדתי לרבר. כל מה שאמרתי היה לא בסדר. בהתחלה תליתי את האגרסיביות שלי בחוכות שהיו לנו. אחר כך אמרתי שהוא בלחץ לפני החתונה". בשלב מאוחר יותר ייחסה אלינור את האלימות לעובדה שבמשך שנה לא הצליחה לחרות. "כל הזמן חשבתי שאם אכנס להריון המצב ישתפר הוא ישתנה", היא אומרת. אבל הכניסה להריון רק החמירה את המצב. "הוא היה אומר 'עכשיו את לא יכולה להשתחרר. עכשיו יש לך ילד ממני'".

עויבת בן זוג מתעלל היא לעולם לא עניין פשוט. הפחד והאימה מלווים פעמים רבות בתחושות בושה ואשמה. גם אלינור הסתירה לאורך חודשים ארוכים את מצבה הקשה בתוך הוויגות. כשאורה אומץ וחשפה את האלימות, כדי להציל את נפשה ואת העובר שברחמה – משפתחה הפנתה לה עורף.

אלינור ברהה לבית חברתה, וכעבור יומיים, בהמלצת אמה של החברה, פנתה לרשויות בעיר מגוריה. כשכנסה למשרדים, גילתה שאין קבלת

ההורים כל הזמן אמרו לי 'את בהריון, את יכולה לגור אצלנו אבל תנסי שלום בית'. אצל החרי דים תמיד אומרים שהשנה הראשונה קשה. הם מחבילה כל כך מהר, והם גם איפשרו לו להיכנס הביתה למרות שלא רציתי לראות אותו". באותו היום יצאה אלינור מבית הוריה לביקור אצל חברה ללימודים, וכשחזרה גילתה שבעלה מתאין בבית הוריה. "בזמן הזה הוא הסית אותם נגדי, אמר שאני בוגדת בו. אבל שלי צעק: 'תעופי מהבית, את לא הבת שלנו יותר'. הלכתי לחדר ובעלי נכנס אחריי וסגר את הדלת. הוא אמר: 'אני רוצה שתישארי. את לא מתגרשת ממני', תוך כדי שהוא מכה אותי, חונק אותי ונותן לי אגרופים בבטן".

אלינור הצליחה להיחלץ ויצאה מהחדר, בוכה ועל סף עילפון. "אבל במקום לעזור הם אמרו 'שוב התחלת עם השטויות? זה בגלל ההורמונים. השתגעת לנו'. היא התקשרה למשטרה בכבי אך בתחנת המשטרה הגיש הבעל תלונה והטען שגם אשתו היכתה אותו, וכשהיה אמור להיכנס למעצר – מי ששיחרר אותו בערכות היה דווקא אביה של אלינור. כשהבינה שאין איש שיעמוד לצידה, היא ברהה משם.

"לא היה לי לאן ללכת. הרגשתי שהרגליים שלי פשוט נושאות אותי משם. השם היה איתי והוביל אותי", היא אומרת, מלטפת ברוך את תינוקה הישן.

אלינור ברהה לבית חברתה, וכעבור יומיים, בהמלצת אמה של החברה, פנתה לרשויות בעיר מגוריה. כשכנסה למשרדים, גילתה שאין קבלת

"התינוק שלי נתן לי כוח לברוח"

כשבעלה הטיח אגרופים בבטנה ההרה ואביה שיחרר את הבעל המכה ממעצר בערבות, הבינה אלינור שאין מי שידאג לה או לעובר שברחמה. רק היום, במקלט לנשים מוכות חרדיות שבו היא מסתתרת עם תינוקה, היא מרגישה מוגנת. "סוף סוף התנתקתי מכל הרע שהקיף אותי"

נעם ברקן | צילום: אלכס קולומויסקי

ילוו אותה גם כשתצא משם לחיים עצמאיים. מוגרבי שומרת על קשר עם רוב הנשים שטופלו בעמותה – אלה שלא חזרו לבעליהן. "יש כמה נשים שממתינות להיכנס למקלט", היא אומרת. "נשים במצב חירום נשלחות בינתיים למקלטים אחרים, שלא שומרים בהם מצוות ולכן הם לא מתאימים לדתיות ולחרדיות, אבל הן נשלחות לשם כדי להגן על חייהן. ברגע שמתפנה אצלנו מקום, אנחנו מזמינות אותן".

בעבר אמנם הפעילה העמותה מקלט נוסף, אך הוא נסגר מחוסר תקציב. הליווי לאחר היציאה מהמקלט אינו מתקצב ממשלתית, ולכן מגייסת העמותה תרומות בארץ ובחו"ל. על פי רוח אר"גון "מידות" שפורסם לאחרונה, קשיי התקציב ומיעוט התרומות משותפים לרוב מקלטי החירום בארץ. "תורמים מתביישים להיות מזוהים עם הנושא ולכן תרומותיהם נמוכות וחד פעמיות", נאמר ברוב.

אני במקום אחר

את רוב חודשי הריונה בילתה אלינור במקלט, עם נשים שסיפורן מזכיר את זה שלה. "היינו יושבות כסלון ומדברות, אחת הייתה מתחילה לספר ואחרת הייתה משלימה אותה. לכולן היו סיפורים כל כך דומים – הרגשנו כאילו כולנו התחננו עם אותו בעל".

ההורים ניסו ליצור איתך קשר? "כן. בהתחלה הם היו מורעלים נגדי בגלל בעלי ולא רצו לשמוע את הצד שלי, ואני לא ניסיתי להשמיע. אבל ברוך השם, אבא שלי חזר להיות איתי בקשה. עכשיו סוף סוף הם מבינים מה עבר עליי. מכל הדיברים שעברתי, הפגיעה של ההורים הייתה הכי כואבת. הייתה תחושה של בגידה".

את מצליחה לסלוח להם?

"ממש לא. נורא קשה לי לסלוח. מה שהם עשו לי היה נורא יותר ממה שבעלי עשה לי. חטפתי ממנו מכות אצלם בבית וברגע שהכי הייתי צריכה אותם – והם ראו כמה אני צריכה אותם, יצאתי מהחדר מתה – הם אומרים לי 'עוד פעם את ווה' טויות שלך?'. הם לא יכולתי לספר את הסיפור שלי מרוב כאב. זה היה שובר אותי. היום, בזכות ההמחיה והטיפול הנפשי שקיבלתי במקלט, אני במקום אחר. התינוק ממלא אותי ואני ממש מרגישה שיש עשבותי שיקום, אבל ברור לי שלולא המקלט והעמותה הייתי חוזרת לבעלי".

את עדיין חוששת ממנו?

"היום כבר לא. פעם הייתי רועדת ממנו. הוא חיפש את המקלט. חיפש אותי. כל דיון בבית משפט הייתי בחדרה, לא ידעתי למה לצפות. כל יום הוא היה מתהפך – יום אחד הוא היה שולח אס"אמ"ש שהוא רוצה לרצוח אותי, ויום אחרי כן שהוא רוצה לחזור אליי. הוא היה אומר לי 'יש לך עורכי דין טובים ואת המקלט ועכשיו טוב כל יופי, אבל כשתצאי משם לא יהיה לך אף אחד כי הסתתי את כולם נגדך'".

"זה מה שהכי פגע בי, שהוא הצליח להסית את האנשים שחביי הייתי צריכה בעולם. היום אנשים הבינו מיהו והם איתי. אמא שלי עדיין רוצה שיהיה שלום בית, ובכרית ראיתי את האחים שלי מרברים איתו וזה שובר לי את הלב – אבל המצב היום שונה מאוד. אני רק חוששת שב'גלל הילד הוא לא יסכים לתת לי גט'".

למידע נוסף: עמותת "בת מלך" – 03-292-333-800. noam-ba@yedioth.co.il

מחר: החמישי החדש של "24 שעות" רוצים לדעת עוד? כחשו אותו במייסבוק

סכתבים

זה לא מהפך

הכותרת בעמוד הראשון ("יריעות אחרונות", 25.10) בישרה על "מהפך בחינוך". תמר טרבלסי־חרד מרווחת כי "רק לפני שש שנים עמד רף הקבלה למכללות להכשרת מורים על ציון של 450 נקודות במבחן הפסיכומטרי... כמעט כל מי שרצה להיות מורה התקבל". לדבריה, מאז הוחלט על העלאת ציון הסף ל־500 נוצר שינוי בהרכב קהל הפונים ללמוד במכללות להכשרת מורים, שכן ממוצע הישגיהם במבחן הפסיכומטרי בשנת 2009 היה 554 ובשנה הנוכחית עלה והגיע ל־565.

אבל טרבלסי־חרד שכחה לציין כי בעלי ציון ממוצע כזה לא יוכלו להתקבל לרוב הפקולטות באוניברסיטאות שבהן יש סף קבלה במונחי ציון במבחנים הפסיכומטריים. כך למשל נחוץ ציון של 630 כדי להתקבל ללימודי כלכלה, 650 למשפטים או להנדסת חשמל ואלקטרוניקה, 670 ללימודי פסיכולוגיה, ניהול וחשבונאות וציון של למעלה מ־700 נקודות כדי להתקבל ללימודי רפואה. המסקנה המתבקשת היא שה"מהפך בהוראה" הוא בגדר "שמחת עניים", שהרי "הכוכבים בחוץ".

רפי קאופמן, ירושלים

אופוזיציה חולמת

אופוזיציה נועדה להילחם ולשכנע את הבורח שהממשלה הנוכחית שונה ושהאופוזיציה מתאימה יותר לנהל את המדינה. והנה, במקום אופוזיציה לוחמת – קרימה היא אופוזיציה חולמת. למשל בימים האחרונים מתנהל ויכוח על מימון האברכים, ונתניהו חושש שאם ירגיז את ש"ס ויהדות התורה יפילו אלה את ממשלתו. למה ציפי לבני לא מכריזה שלא תיתן יד להצבעת אי אמון בנושא הזה המודיי עה שסיעת קרימה תתמוך בממשלה, כדי שזו לא תיפול משום שלא נענתה לדרישות המפלגות החרדיות? אין לה מה לחשוש – ביבי לא יאמין לה, אבל המצביעים הפוטנציאליים יזכרו לה לטובה את המחווה ביום הבחירות. יוסי שדה, גני תקווה

ההשמיים שותקים

הנימוק המרכזי המושמע להצדקת המיימון הממלכתי של העיסוק המתמיד בלימוד תורה הוא שפעילות זו תורמת להוסנה של המדינה. אין עוררין על כך שחיים וחרדים תקינים מחשלים אומה, אלא שהמצב מראה שמדינתנו דווקא הולכת ונחלשת – פגימה והחוצה.

מכאן אני יכול להסיק שלימוד התורה אינו עושה את מלאכתו, או שאין בדי בממדים הקיימים – וצריך להגדילם. הבעיה היא שאיש מגדולי התורה שבקרבנו אינו טורח להסביר לציבור איך בדיוק פועל אותו מגן גנון, הכורך חוסן רוחני בלימוד תורה. האם מספר ועוצמת הקולות השוקרים עולה לש"מייים ושם מתקבלת ההלטת סיוע בהתאם? בינתיים, כאמור, אין סימן לכך. ההסבר הרציונלי היה צריך להיות שהאברכים, לאחר שצברו מנה הגונה של חוכמה ובינה, מתעריים בכוח העת בבניור ומרעיפים עליו מטובם. כך נוצרת השפעה וכך יכול להיווצר חוסן. אך הם אינם יוצאים מד' האמות של ישיבותיהם כדי להרביץ תורתם ברבים, ואנו נשארים עם ההסבר העגום שהם מהווים רק מלאי נאמן של מצביעים. ד"ר ברוך רבינוביץ, חיפה

כתובת למכתבים (עד 150 מילה): ידיעות אחרונות, ת.ד. 109 ת"א פקס: 03-6082546 אימייל: letters@yedioth.co.il

נא לציין שם מלא, כתובת ומספר טלפון